

Meet the Boss

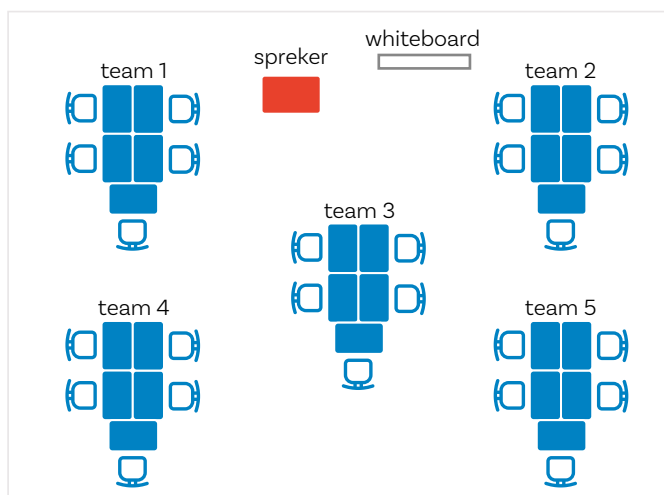
les 5

Vorbereiden

In dit docentenblad staat alle benodigde informatie voor het voorbereiden en verzorgen van de vijfde debatles. We gaan uit van een les van in totaal 50 minuten. Mochten de lessen op uw school 45 minuten duren, dan kunt u enige tijd winnen door de lokaalopstelling voorafgaand aan de les klaar te laten zetten.

LES 1	LES 2	LES 3	LES 4	LES 5	MEET THE BOSS DEBAT
Start met debat	Speechen	Samenvatten	Argumenteren	Vorbereiden	Debatteren

Lokaalopstelling

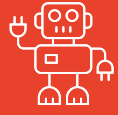

Lesverloop

00:00 - 00:03	Klaarzetten lokaalopstelling
00:03 - 00:15	Klassikale uitleg: SPIN-Vorbereidingsmodel
00:15 - 00:25	Vorbereiding probleem
00:25 - 00:35	Vorbereiding ingreep
00:35 - 00:45	Vorbereiding nadelen
00:45 - 00:50	Nabespreken & lokaal terugzetten

Benodigheden

- Schoolbord of flip-over
- Beamer / smartboard (met werkende geluidsboxen)
- PowerPoint
- Lokaalopstelling
- Een dobbelsteen (digitaal alternatief)
- 1 vel schrijfpapier voor elke leerling

Lokaalopstelling

Formeer 5 groepjes van 5 tot 6 leerlingen met tafels en stoelen. Op de voorgaande pagina is een mogelijke opstelling weergegeven. Zet ook een tafel zonder stoel klaar aan de voorkant van de klas. Vanachter deze tafel zullen leerlingen hun argumenten presenteren.

Leerdoelen

Hoofddoel van deze les:

- Leerlingen kunnen de belangrijkste argumenten in het debat vinden

Subdoelen van deze les:

- Leerlingen kunnen woorden in een beleidsstelling definiëren
- Leerlingen kunnen makkelijker argumenten bedenken
- Leerlingen kunnen anticiperen op wat de andere partij in het debat zal gaan zeggen

Leren debatteren door te doen

Debatteren is een vaardigheid. Om een vaardigheid (aan) te leren, is het beoefenen essentieel. Tijdens deze debatlessen is de klassikale uitleg daarom steeds kort en bondig. De lestijd wordt vooral besteed aan oefeningen. Tijdens de oefeningen geeft u concrete tips die leerlingen direct in de praktijk kunnen brengen. Met deze benadering bereikt u de beste leerresultaten, terwijl ook de leerlingen gemotiveerd blijven door de groei die zij ervaren.

Toelichting: SPIN-voorbereidingsmodel

Meet the Boss-debatten zullen worden gevoerd over *beleidsstellingen*. Deze soort stellingen zet de vraag centraal of een nieuwe maatregel worden ingevoerd. Dat kan een maatregel zijn van een overheid, maar ook van een bedrijfstak of een schoolbestuur. Over wiens nieuwe beleid het gaat, blijkt altijd duidelijk uit de stelling. Voorbeelden van beleidsstellingen zijn: “E-sports moeten onderdeel worden van de Olympische Spelen” en “Technologiebedrijven moeten belastingvoordeel krijgen voor het aantrekken van vrouwen”. In deze twee voorbeelden wordt het beleid van respectievelijk het International Olympisch Comité en de landelijke overheid ter discussie gesteld.

Het voorbereiden van debatten verloopt meestal via een spontane brainstorm. Daarbij gaat meestal veel tijd en aandacht verloren aan bijzaken. Het SPIN-voorbereidingsmodel dat in deze les wordt behandeld, helpt leerlingen om te focussen op hoofdlijnen. Bijkomend voordeel is dat zij ook beter kunnen anticiperen op de vragen en kritiepunten van het andere team.

Het SPIN-voorbereidingsmodel:

1. Wat staat er in de **Stelling**?
2. Wat is het **Probleem**?
3. Wat wordt de **Ingreep**? Hoe gaat de stelling werken om het probleem op te lossen? (*wat/wie/waar/hoe?*)
4. Met welke **Nadelen** zullen de tegenstanders komen?

Gedetailleerd programma

00:00 - 00:03 Lokaal klaarzetten (3 min)

Zet powerpoint klaar (SLIDE 1).

Zet het lokaal klaar. (zie lokaalindeling hierboven).

Leerlingen verdelen zichzelf in 5 teams door op de plekken te gaan zitten.

00:03 - 00:18 Klassikale uitleg: SPIN-Vorbereidingsmodel (12 min)

Klassikale uitleg en toepassing: SPIN-Vorbereidingsmodel (15 min)

Kondig aan dat leerlingen vandaag gaan oefenen met het voorbereiden van stellingen (SLIDE 2).

Leg kort uit hoe het voorbereidingsmodel werkt aan de hand van een voorbeeldstelling in een interactief gesprek met de klas. Daarna zullen leerlingen in teams zelf stellingen uitwerken aan de hand van dit model.

(SLIDE 3) Zet de slide met voorbeeldstellingen op het scherm. Benoem kort dat leerlingen tijdens Meet the Boss zullen debatteren over beleidsstellingen. Bij deze soort stellingen, staat de kernvraag centraal of we iets moeten veranderen in de wereld en zo ja, waarom. Andere vragen die bij beleidsdebatten beantwoord moeten worden, zijn: Wat moet er precies veranderd worden? Door wie? Waar? En hoe? Het voorbereidingsmodel biedt houvast om vanuit deze vragen argumenten bedenken.

Laat weten dat u met de hele klas het voorbereidingsmodel gaat gebruiken (SLIDE 4). Eerst vanuit de positie van de voorstanders, daarna vanuit de tegenstanders. Daarna zullen de leerlingen in teams een eigen stelling op dezelfde manier voorbereiden. Zet de voorbeeldstelling op het scherm (SLIDE 5). Laat vervolgens de hoofdvragen en hulpvragen verschijnen. Bespreek ze stuk voor stuk interactief met de groep.

Neem geen genoegen met korte antwoorden; blijf doorvragen. Het belangrijkste is om leerlingen zelf aan het denken te zetten en bewust te maken dat zij veel uitleg moeten geven.

1. Wat is de **STELLING**?

Het is bij deze stap vooral belangrijk dat leerlingen aandachtig elk woord in de stelling lezen en even op zich in laten werken. Nadat dit gebeurd is, hoeft verder niets besproken te worden bij deze vraag.

2. Wat is het **PROBLEEM**?

De leerlingen krijgen in een beleidsstelling dus eigenlijk een oplossing cadeau, waar ze zelf het probleem nog bij moeten zoeken. Dit doen ze aan de hand van de volgende vragen:

a. *Wat is er nu mis?*

Vraag suggesties uit de klas. Schrijf de beste suggesties op het whiteboard. Het is natuurlijk mogelijk dat er meerdere problemen zijn die passen bij de stelling! Die zijn waardevol om op te schrijven.

b. *Waarom is dat zo ernstig?*

Vraag aan de klas wie kan uitleggen waarom het genoemde probleem eigenlijk zo erg is. Voor wie? Waarom?

3. Wat wordt de **INGREEP**?

De woorden van de stelling moeten meestal worden voorzien van concrete uitleg. Dat wordt ook wel definitie genoemd. Loop met de klas de stellingen door en sta stil bij de uitgelichte woorden. Leg uit dat voorstanders hier creatieve vrijheid hebben, als ze het debat maar niet saboteren. Een jury zal een team nooit belonen voor een flauwe of bizarre definitie.

a. Hoe gaat dat werken? (wat/wie/waar/hoe?)

Vraag de klas wat een redelijke definitie van de stelling zou zijn. Laat ze antwoord geven op de standaardvragen (wat/wie/waar/hoe?).

4. Met welke **NADELEN EN VOORDELEN**?

Vraag de klas om na te denken of de ingreep misschien andere positieve effecten kan hebben. Of juist negatieve; die zullen de tegenstanders vast gaan opvoeren!

a. Waarom wordt het probleem verminderd?

b. Zijn er nog andere voor- of nadelen van de ingreep?

c. Waarom zijn de voordelen groter dan eventuele nadelen?

00:18 – 00:25 Uitleg oefening voorbereiding PROBLEEM (7 min)

(SLIDE 6) De leerlingen gaan nu in teams oefenen met de onderdelen van het model. Elk team zal een eigen stelling toegewezen krijgen. Hierbij moeten ze in 3 minuten een passend probleem vinden, dat zij als voorstanders in een debat zouden kiezen. Daarbij moet worden uitgelegd wat het probleem precies is en waarom dat zo ernstig is. Na het overleg kan straks iedere leerling worden gevraagd om uitleg, dus het is de bedoeling dat alle teamleden meeschrijven. Wijs vervolgens de stellingen toe aan de teams (SLIDE 7 t/m 11). Laat de leerlingen de stelling van hun team opschrijven en laat daarna de 3 minuten overlegtijd ingaan. Breek na 3 minuten het overleg af en loop daarna met de klas de stellingen door (SLIDE 7 t/m 11). Vraag uit elk team een willekeurige leerling om uit te leggen welk probleem is bedacht als reden voor de stelling. Gebruik hiervoor eventueel een dobbelsteen (of digitaal alternatief). Als er tijd voor is, vraag dan gerust door wanneer een antwoord kort is.

00:25 – 00:35 Oefenen met voorbereiden van INGREEP (10 min)

(SLIDE 12) Kondig aan dat de oefening wordt herhaald, met het verschil dat ditmaal de concrete INGREEP moet worden bedacht bij de stelling. Oftewel: hoe zouden ze als voorstanders de stelling definiëren? Hoe gaat dat werken om het probleem te verminderen? Geef de teams 5 minuten overlegtijd. De stellingen staan in dezelfde volgorde als eerder (SLIDE 13 t/m 17). Vraag na de overlegtijd weer een leerling uit elk team om toe te lichten wat zij hebben bedacht. Kies daarbij voor een leerling die nog niet vaak aan het woord is geweest. Vraag na elke gegeven definitie wat de klas ervan vindt. Zijn er zwakke plekken? Of ideeën om het anders aan te pakken?

00:35 – 00:45 Uitleg oefening voorbereiding TEGENSTANDERS (10 min)

(SLIDE 18) Belicht heel kort dat het verhaal van de voorstanders op drie punten kwetsbaar kan zijn:

1. Het PROBLEEM bestaat niet (of is niet zo ernstig)
2. De INGREEP gaat niet werken (en het probleem wordt dus niet verminderd)
3. De veroorzaakte NADELEN zijn te erg

Elk team zal nu vanuit het *tegenstanders-perfectief* naar hun eigen STELLING, PROBLEEM en INGREEP gaan kijken. Elk team moet gaan bedenken waar en hoe zij hun eigen verhaal onderuit zouden kunnen halen! Welke van de drie punten zouden ze gebruiken? Vermeld dat het ook mogelijk is om de aanval te openen op meerdere punten tegelijk. De stellingen staan in dezelfde volgorde als eerder (SLIDE 19 t/m 23). Vraag na de overlegtijd weer een leerling uit elk team om toe te lichten wat zij hebben bedacht. Kies hier ook weer voor een leerling die nog weinig aan het woord is geweest.

Sluit af door te vertellen dat de tegenstanders, in hun voorbereiding op een debat, moeten beginnen met het doorlopen van de stappen van de voorstanders. Op die manier kunnen tegenstanders voorspellen wat er gaat komen. De tegenstanders kunnen daarna de meest kwetsbare punten uitkiezen en daar tegenargumenten, weerleggingen en scherpe vragen voor bedenken. Wees hier als voorstander beducht op! Wil je als voorstander straks niet voor onaangename verrassingen komen te staan? Doorloop dan de stappen van de tegenstanders.

00:45 – 00:50 Nabespreken & lokaal terugzetten (5 min)

(SLIDE 24) Bedank de leerlingen voor hun inzet, laat ze vervolgens het lokaal terugzetten in de oorspronkelijke opstelling en sluit de les af.

TIP Vraag aan de leerlingen, als daar nog tijd voor is, wat ze deze les geleerd hebben. Op deze manier vatten ze zelf de les samen en onthouden ze vaak meer!

EINDE LES 5

Wilt u meer weten?

Deze lesbrief is ontwikkeld door de DebatUnie voor het project Meet the Boss. Heeft u vragen?

Kijk dan op www.debatunie.nl of bel 071 203 2403

Breng samen met
Jet-Net & TechNet
technologie tot leven!

www.jet-net.nl/voortgezet-onderwijs

onderdeel van

